

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

**КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО
БІЗНЕСУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри туристичного та
готельно-ресторанного бізнесу
Тетяна ТЕСЛЕНКО
22.07.2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

	(назва навчальної дисципліни)
Освітній ступінь	бакалавр
	(назва ступеня вищої освіти – бакалавр або магістр)
Спеціальність	242 «Туризм»
	(шифр і назва)
Освітня програма	ОПІ Туризм
	(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)
	наказ №51-02 від 10.06.2021
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
	(обов'язкова або вибіркова)
Мова навчання:	українська

Дніпро – 2024

Науково-педагогічний працівник:**ХОДАК ОЛЬГА ВІТАЛІЇВНА**

старший викладач

науковий ступень та/або вчене звання (за наявності)

Досвід роботи: 14 років**Автор:** понад 50 публікації

показники наукової активності (кількісні)

Лектор з навчальних дисциплін: Комунаційний менеджмент

Економіка туристичного підприємства

(перелік освітніх компонентів, що викладаються)

Менеджмент організацій

Аналіз діяльності підприємств туристичної галузі

Аналіз діяльності підприємств готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент міжнародного туризму» є формування системи професійних компетентностей з використання основ економіки і менеджменту міжнародного туризму, сутності та особливостей його організації та управління для ефективного розвитку; формування у студентів сучасного економічного мислення щодо тенденцій розвитку міжнародного туризму на світовому та національному туристичних ринках; глибокого комплексного розуміння проблем економіки міжнародного туризму, здійснення комерційної та неприбуткової діяльності та опанування навичок їх практичного розв'язання.

Передбачені компетентності:

K04. Здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу.

K06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

K07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

K13. Здатність планувати та управляти часом.

K18. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

K19. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

K33. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єкта туристичного бізнесу.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем

(адміністративноуправлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).

ПРН 13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

ПРН 17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПРН26. Знати та використовувати у професійній діяльності тенденції розвитку світового туристичного ринку.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: Вивчення навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент міжнародного туризму» здійснюється після засвоєння здобувачами знань з навчальних дисциплін «Туристичне країнознавство», «Рекреаційні комплекси світу», «Основи туризмознавства», «Організація туристичних подорожей», «Економіка туристичного підприємства», «Маркетинг у туризмі», «Менеджмент у туризмі».

Форми проведення занять: *лекції, семінарські заняття, практичні заняття.*

Форма підсумкового контролю:

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за *навчальний семестр.*

З навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент міжнародного туризму» передбачено:

- для денної форми навчання – *залік.*

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна Обсяг 4 кредитів ЄКТС, (120 годин)

Курс 4 Групи Т-2

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна (індивідуальна) робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практичні	
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти функціонування сфери міжнародного туризму.							
1	Тема 1. Міжнародний туризм у системі світової економіки.	14	6	2	2	2	8
2	Тема 2. Фактори розвитку та значення міжнародного туризму	14	6	2	2	2	8
3	Тема 3. Глобальний туристичний ринок.	14	6	2	2	2	8
4	Тема 4. Організаційний механізм функціонування індустрії міжнародного туризму.	16	6	2	2	2	10
<i>Разом за змістовним модулем 1</i>		58	24	8	8	8	34
Змістовний модуль 2. Теоретико-прикладні аспекти менеджменту міжнародного туризму.							
5	Тема 5. Менеджмент в сфері міжнародного туризму: теоретичні аспекти.	16	6	2	2	2	10
6	Тема 6. Сутність управління в міжнародному туризмі.	16	6	2	2	2	10
7	Тема 7. Інструменти управління підприємствами з надання послуг міжнародного туризму.	14	6	2	2	2	8
8	Тема 8. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших складових сфери міжнародного туризму.	16	6	2	2	2	10
<i>Разом за змістовним модулем 2</i>		62	24	8	8	8	38
Разом за семестр		120	48	16	16	16	72

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна (індивідуальна) робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практика	
1	2	3	4	5	6	7	8
	Форма підсумкового контролю	залік					

Література та навчальні матеріали:

Основна:

1. Джинджоян В.В., Корнєєв М.В., Ходак О.В., Небаба Н.О. Економіка і менеджмент міжнародного туризму: навчальний посібник. Київ: Видавництво «Каравела», 2024. 374 с.

2. Перерва П.Г. та ін. Економіка, менеджмент, маркетинг туризму та гостинності : навч. посібник . Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків, 2020. 893 с.

3. Перерва П.Г., Кобелева Т.О., Долина І.В., Косенко А.В., Маслак М.В. Маркетинговий менеджмент на світовому ринку туристичних послуг. Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». Харків : НТУ «ХПІ», 2020, 36 с.

4. Мандюк Н.Л., Манько А.М. Менеджмент у туризмі: навч. посібник. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 198 с.

Додаткова:

1. Ходак О.В. Світові тенденції розвитку індустрії гостинності. *Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні*. III Всеукраїнська науково–практична конференція 23 квітня 2024 року, м. Херсон-Кропивницький. 2024. С. 195-199.

2. Ходак О.В., Рижих М.І. Напрями діяльності міжнародних організацій у подоланні наслідків пандемії COVID-19. *Управління розвитком туризму та гостинності на основі співпраці з міжнародними організаціями* / за заг. ред. І.Л. Сазонця. Дніпро, 2023. С. 55 – 65

3. Білоножка А. Вплив глобалізації на розвиток міжнародного туризму. *ОСВІТА І НАУКА*, 2021, №1.

4. Петрушенко Ю. М. Чинники розвитку міжнародного туризму. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*, 2021. № 3. С. 203-208.

5. Сардак С.Е., Кучер М.М. Менеджмент в туризмі: зміст, особливості, тенденції розвитку. Сучасні реалії фінансово-економічного розвитку регіонів, галузей, підприємств, бізнесу : монографія. Дніпро : Пороги, 2020. 504 с., с.425-436.

Політика курсу

Політика курсу, критерії та засоби оцінювання успішності навчання

За кредитно-модульною системою викладення навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент міжнародного туризму» застосовуються такі основні види контролю знань:

- поточне опитування – впродовж всього семестру;
- експрес-контрольні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- підсумковий контроль - у кінці семестру після вивчення навчальної дисципліни у формі заліку.

За рішенням викладача або кафедри *нараховуються заохочувальні бали* за наступні види робіт: – за систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять; – за виконання завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач); – за участь у конференціях, олімпіадах, іншій науковій, методичній роботі тощо.

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: здобувачі, які пропустили практичні заняття або лекції, мають можливість відпрацювати заборгованості під час консультацій, що проводяться викладачем, відповідно до графіку консультацій. Для отримання певної кількості балів здобувач має можливість усно відповісти на питання теми, за якою він має заборгованість або виконати індивідуальну роботу, що складається з завдань, визначених викладачем в кожному окремому випадку (в залежності від обсягу заборгованості).

Обов'язковою умовою при нарахуванні загальної кількості балів здобувачу, враховується необхідність дотримання принципів політики доброчесності. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

У випадку встановлення випадків академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману з боку здобувачів встановлюється академічна відповідальність. До здобувачів застосовуються види відповідальності, передбачені частинами 6 та 7 статті 42 Закону України «Про освіту».

Поточна атестація зі змістового модулю 1 проводиться після вивчення теми № 3 у вигляді контрольної роботи (теми 1-3).

Підсумковий контроль по змістовому модулю 2 проводиться після вивчення теми № 6 у вигляді контрольної роботи (теми 4-6).

Для навчальної дисципліни «Економіка і менеджмент міжнародного туризму» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають:

- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів комплексно-практичного індивідуального завдання;
 - студентські презентації та виступи на наукових заходах;
 - залік;
 - інші види індивідуальних та групових завдань.

Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком або мають академічні заборгованості за іншими (підтвердженими документально) обставинами передбачено окремий вид роботи.

Комплексно-практичне індивідуальне завдання (КПЗ) – це вид індивідуальної позааудиторної роботи студента, яку студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом. Формою контролю індивідуальної роботи студента є перевірка виконання завдання у формі підготовлених тез доповіді для участі у будь-якій науково-практичній конференції, круглому столі, семінарі і.т.ін. Мета КПЗ: самостійне опрацювання програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи з підготовки наукової доповіді. Вимоги до КПЗ: КПЗ виконується у формі письмової роботи, яка полягає у підготовці наукового матеріалу. Працюючи індивідуально студенти повинні продемонструвати уміння правильно застосовувати теоретичний матеріал на практиці. До роботи можуть бути долучені ксерокопії основних наукових публікацій за темою КПЗ. КПЗ є одним із додаткових робіт залікового модулю, тому оцінюється і впливає на загальну (підсумкову) оцінку. Завершене КПЗ подається у роздрукованому та електронному варіантах викладачу, який читає лекційний курс та приймає залік з даної дисципліни не пізніше, ніж за 2 тижні до дня заліку. Максимальна кількість балів за таку роботу – 20.

Критерії оцінювання знань:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою (екзамен /залік)	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення
90–100	Відмінно	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі.
83–89	Добре	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимальної .
75–82		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком ; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками .
68–74	Задовільно	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю , але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки .
60–67		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково ; не сформовані деякі практичні навички роботи; частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального .
35–59	Незадовільно	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково ; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близькою до мінімальної ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1–34		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не засвоєний ; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі ; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

Перелік питань до підсумкового контролю:

1. Основні поняття й сутність економіки міжнародного туризму.
2. Ретроспектива становлення міжнародного туризму як галузі світової економіки.
3. Основні туризмологічні концепції та економічні теорії відносно міжнародного туризму як економічного феномену.
4. Класифікація міжнародного туризму.
5. Фактори розвитку міжнародного туризму.
6. Економічні функції міжнародного туризму.
7. Витрати і доходи в міжнародному туризмі.
8. Характеристика туристичного споживання.
9. Мультиплікативний ефект в міжнародному туризмі: сутність та значення.
10. Структура глобального ринку міжнародного туризму.
11. Сучасні тенденції розвитку світового туристичного ринку.
12. Основні закономірності глобального розподілу туристичних потоків.
13. Макроекономічна конкуренція на глобальному туристичному ринку.
14. Двостороння та багатостороння співпраця у міжнародному туризмі: функції та форми.
15. Міжнародні туристичні організації: сутність діяльності та вплив на економічний розвиток галузі міжнародного туризму на світовому та локальних рівнях.
16. Регіональні туристичні організації: функції та вплив на розвиток міжнародного туризму.
17. Сутність механізму функціонування індустрії міжнародного туризму.
18. Складові елементи механізму функціонування індустрії міжнародного туризму.
19. Економічні функції кожного з елементів механізму функціонування міжнародного туризму.
20. Учасники ринку послуг міжнародного туризму.
21. Характеристика туристичної послуги в міжнародному туризмі.
22. Сутність та структура виробництва туристичного продукту в міжнародному туризмі.
23. Економічні основи ціноутворення в умовах глобалізації ринку.
24. Характеристика і особливості функціонування франчайзингу в міжнародному туризмі.
25. Макроекономічні показники розвитку індустрії міжнародного туризму в Україні: кількісні та якісні показники.
26. Особливості менеджменту в міжнародному туризмі.
27. Види менеджменту в міжнародному туризмі.
28. Структуризація менеджменту міжнародного туризму.
29. Основні види менеджменту в туризмі: функціональний та типологічний.
30. Класифікація напрямів менеджменту в міжнародному туризмі.

31. Функції менеджменту та їх інтерпретація у міжнародному туризмі.
32. Зовнішнє і внутрішнє середовище в міжнародному туризмі.
33. Фактори зовнішнього середовища прямого та непрямого впливу в міжнародному туризмі.
34. Визначення факторів внутрішнього середовища організацій, які надають послуги міжнародного туризму.
35. Інструменти аналізу факторів впливу на розвиток міжнародного туризму.
36. Сутність управління міжнародним туризмом.
37. Особливості управління міжнародним туризмом на глобальному, макро-, мезо- та мікро-рівнях.
38. Елементи системи управління суб'єктами міжнародного туризму.
39. Методи управління міжнародним туризмом на всіх рівнях.
40. Методологія управління міжнародним туризмом на трьох рівнях управління.
41. Сутність та особливості державного управління міжнародним туризмом в Україні.
42. Інструменти державного управління міжнародним туризмом в Україні.
43. Механізми підтримки економічного розвитку індустрії міжнародного туризму.
44. Особливості управління внутрішнім середовищем підприємств в сфері міжнародного туризму.
45. Теоретико-методологічні аспекти управління міжнародним туризмом.
46. Загальна характеристика суб'єктів індустрії міжнародного туризму.
47. Менеджмент туристичних операторів та туристичних агенцій в міжнародному туризмі.
48. Менеджмент міжнародних транспортних туристичних перевезень.
49. Менеджмент підприємств харчування у міжнародному туризмі.
50. Менеджмент гостинності у міжнародному туризмі.
51. Бізнес-моделювання в управлінні підприємствами міжнародного туризму.
52. Використання інформаційних технологій у процесах управління підприємствами міжнародного туризму.